

557: Öfkelinin Talakı Geçerli midir?

Ömer Faruk

9 Ağu, 2021

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum. Öfke halinde verilen talak geçerli midir?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی آلِهِ
وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ

İbnu'l-Kayyim (*rahimehullah*)'ın "*İğâsetu'l-Lehfân fî Hukmi Talâki'l-Ğadbân*" adlı kitabında beyan ettiğine göre öfkeli kişinin talakı üç kısma ayrılır:

- 1)** Şiddetli olmayıp normal bir öfkeyle öfkelenmiş, öfkelenmenin başlangıç seviyesinde olan, her dediğini, her yaptığını bilen/hatırlayan kişinin talakı.
- 2)** Öfkenin son sınırına ulaşmış olan, öyle ki ne söylediğinin farkında olmayan, "*sen karını boşadın*" denildiğinde bunu hatırlamayan, deli gibi akli tamamen kapanmış kişinin talakı.
- 3)** Bu iki mertebe arasında bulunan; öfkelenmenin başlangıç seviyesini aşmış, öfkesi şiddetlenmiş, fakat son haddine ulaşmamış olan, yani aklını/şuurunu tam kaybetmemiş, ne söylediğini, ne yaptığını bilen, ancak aklederken/düşünürken ve boşamayı kast ederken tam olarak hür olmayan, kontrolünü kaybetmiş, nefsinin talak sözünü söylemekten engelleyemeyen ve öfkesi dindikten sonra söylediklerine ve yaptıklarına pişmanlık duyanın talakı.

Birinci kısım talak ittifakla geçerli sayılır.

Buna mukabil ikinci kısım talak ise ittifakla talak olarak sayılmaz.

Üçüncü kısım talak konusunda ise ulema ihtilaf etmiştir; 4 mezheb fukahasına göre, yani âlimlerin geneline göre bu kısım talak geçerlidir. Hatta Beyhaki (*rahimehullah*)'ın iddiasına göre bunda sahabe arasında sukutî bir icma vardır (*bkz: Tuhfetu'l-Muhtâc fi Şerhi'l-Minhâc, 32/460.*)

Buna karşın İbn Teymiyye, İbn Kayyim el-Cevziyye, Hanefî fukahasından İbn Âbidîn, muasır ulemadan Abdulaziz b. Bâz, Seyyid Sâbık, Mustafa Adevî, Yusuf el-Karadâvî, Atiyye Sakar, Ali Cum'a gibi birçoğuna göre ise geçerli sayılmaz.

Her iki tarafın da delil ve gerekçeleri güçlüdür. Allah doğruyu en iyi bilendir.

Muasır âlimlerden Mısırlı Muhammed Hassan gibi kimileri ise meseleye şöyle yaklaşmışlardır; şayet bu çeşit öfkelenme talakın ittifakla geçerli sayıldığı kısma daha yakınsa talak geçerli, talakın ittifakla geçersiz sayıldığı kısma daha yakın ise talak geçersizdir.

Her halükarda kişi, öfke halinde dilini kontrol etmeyi bilmeli, boşama sözlerinden uzak tutmalıdır.

Ve'l-hamdu lillahi Rabbi'l-alemin.